МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено
на засіданні кафедри
музикознавства та хорового мистецтва
факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2026 р.)

Завідувач кафедри Тарас ДУБРОВНИЙ

Силабус з навчальної дисципліни
«Диригування»,
що викладається в межах ОПП «Хорове диригування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності В5 Музичне мистецтво

Львів 2026

Назва курсу	Диригування
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв Кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В5 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	КАМІНСЬКА Марія Михайлівна, заслужений працівник культури України, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва КЛЮЧИНСЬКА Наталія Василівна, доктор філософії, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва МЕЛЬНИЧУК Оксана Йосифівна, заслужений працівник культури України, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва ПАТЕР Анастасія Романівна, доктор філософії, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва ФЕРЕНДОВИЧ Мар'яна Василівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва ЧУЧМАН Василь Мар'янович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	marija.kaminska@lnu.edu.ua nataliia.kliuchynska@lnu.edu.ua oksana.melnychuk@lnu.edu.ua anastasiya.pater@lnu.edu.ua maryana.ferendovych@lnu.edu.ua vasyl.chuchman@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 13.30–14.50 год. (вул. Валова, 18) Для онлайн-консультації треба попередньо звернутися до викладача листом на електронну пошту (або телефонувати), у визначений час приєднатися до конференції на платформі Zoom: https://us04web.zoom.us/j/6916760015?pwd=eG9nSE15b1pIVjRVZXNwb2pPa0hOQT09#success
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/dyryhuvannia-025-op-khorove-dyryhuvannia
Інформація про курс	Дисципліна «Диригування» є завершеною нормативною дисципліною зі спеціальності В5 Музичне мистецтво для ОПП «Хорове диригування» першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в I-VIII семестрах в обсязі 16 кредитів за Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ЄКТС).
Коротка анотація курсу	Вивчення курсу «Диригування» спрямоване на вдосконалення й поглиблення комплексу теоретично-практичних основ мануальної техніки, формування інтелектуально-художнього розвитку та виконавсько-педагогічних якостей майбутніх фахівців з хорового диригування. Виконання вимог навчальної дисципліни передбачає підготовку до практичної роботи з хором і дає можливість розширити професійні можливості здобувачів вищої освіти.
Мета та цілі курсу	Мета нормативної дисципліни «Диригування» полягає в тому, щоб підготувати висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, які володіють знаннями, уміннями й навичками диригентсько-хорової діяльності у сфері музичного мистецтва.

	Цілі курсу: • поглибити розуміння специфіки та проблематики диригентської мистецтва; • розвинути професійні навички диригентсько-виконавської діяльності: - засвоїти та закріпити прийоми техніки диригування (мануальні схеми та інші засоби виразності), необхідні для художнього осмислення твору та практичної роботи з хором; - активувати самостійну роботу над хоровою партитурою (вивчення методом гри на фортепіано; вокально-інтонаційне, зорове та слухове засвоєння); - здійснювати всебічний аналіз хорових творів різних стилів та жанрів шляхом інтегрування знань з дисциплін історико-гуманітарного, музично-теоретичного і вокально-хорового спрямування; - підготувати до публічного виступу та досягнення сценічної витримки задля художньо переконливого виконання хорового твору.
Література для вивчення дисципліни	**Основна література:** 1. Альпакова І. Довідник хормейстера. Канів: Склянка Часу/Zeitglas, 2020. 94 с. 2. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів: актуалізація звичаєвої традиції : навч. посіб. Київ: Ред. журн. «Укр. Світ», 2002. 440 с. 3. Березовський М. Віднайдені хорові концерти. Частина «А». Концерти чотириголосні. Навчально-методичний посібник для закладів освіти галузі культури і мистецтв. Київ: Видавничий дім «Комора», ГО «Український фонд духовної музики», 2018. 160 с. 4. Бермес І. Український хоровий спів як соціокультурне явище: монографія. Дрогобич: Посвіт, 2013. 432 с. 5. Біляєва Н. Диригентський жест: знак, символ, смисл. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Харків: Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського, 2018. Вип. 48. С. 25–38. 6. Бондаренко А. В. Інтелектуально-творчий розвиток студентів у класі хорового диригування: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: КДПУ, 2019. 160 с. 7. Бурбан М. Українські хори та диригенти. Дрогобич: Пóсвіт, 2007. 672 с. 8. Бухальський В. Азбука хорового диригування: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2005. 80 с. 9. Головащенко М. Феномен Олександра Кошиця. Київ: Музична Україна, 2007. 588 с. 10. Гуральна С. Духовні твори галицьких композиторів римо-католицької конфесії кінця XIX – першої половини XX століть: наукове нотне видання хорових творів / упоряд. С. С. Гуральна. Львів–Варшава: Галицька Видавнича Спілка, 2022. 148 с. 11. Демцюх З. Виконавсько-хорові проблеми кантати Лесі Дичко «Червона калина»: навчально-методичний посібник. Львів: СПОЛОМ, 2013. 40 с. 12. Денис Січинський. Вокально-хорові твори: навчально-методичний посібник / автор-упоряд. Ганна Карась. Івано-Франківськ: Фоліант, 2015. 156 с. 13. Духовна музика українських композиторів 20-х років XX ст. / упоряд. та спецред. М. Юрченка. Київ: Видавництво імені Олени Теліги: Український фонд духовної музики, 2004. 224 с. 14. Єгоров О.М. Теорія і практика роботи з хором. Київ: Музична Україна, 2007. 132 с. 15. Кириленко Я. Теоретичні та практичні засади диригентської підготовки: навч. посіб. Київ: Київ. ун-т імені Б. Грінченка, 2020. 108 с. 16. Ключинська Н. Критичний аналіз та саморефлексія у професійному розвитку хорового диригента. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство.* № 26. Львів, 2025. С. 47–54. 17. Колесса М. Основи техніки диригування. Вид. 2. Київ: Музична Україна, 1973. 200 с. 18. Коломоєць О. М. Історія та теорія українського хорового мистецтва: навч. посіб. Дніпро: Ліра, 2023. 288 с. 19. Кошиць О. Релігійні твори / за ред. З. Лиська. Нью-Йорк: Вид-во ім. З. Лиська, 1970. 736 с. 20. Кушніренко А. Співаночки мої любі: авт. зб. вокально-хорових творів / заг. ред. та муз. упорядкування А. М. Кушніренка. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 180 с.\ 21. Лащенко А. З історії київської хорової школи. Київ: Музична Україна, 2007. 200 с.

22. Леонтович М. Хорові твори / ред.-упоряд. В. Кузик. Київ: Музична Україна, 2005. 376 с.
23. Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи: у 2 т. / упоряд., ред., вст. стаття і прим. З. Штундер. Львів: Дивосвіт, 1999. Т. 1. 496 с.
24. Людкевич С. Дослідження, статті, рецензії, виступи: у 2 т. / упоряд., ред., вст. стаття і прим. З. Штундер. Львів: Дивосвіт, 2000. Т. 2. 816 с.
25. Мазепа Т. Соціокультурний феномен європейських музичних товариств XIX – початку XX століть на прикладі галицького музичного товариства: монографія. Львів: Растр-7, 2017. 474 с.
26. Микола Леонтович. Хорові твори / ред.-упоряд. В. Кузик. Київ: Музична Україна, 2019. 464 с.
27. Мурза С. Диригентський жест як інструментально-виконавський феномен: компаративно-технологічний підхід: дис… канд. мистецтвознав.: 17.00.03; Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової. Одеса, 2021. 196 с.
28. Муха А. І. Композитори України та української діаспори. Київ: Музична Україна, 2004. 352 с.
29. Нємцова Л. О. Хорове диригування: навчально-методичний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2021. 77 с.
30. Основи техніки диригування / упоряд. Ж. М. Володченко. Ніжин: Ніжинський державний педагогічний університет ім. М. Гоголя, 2000. 94 с
31. Партесні концерти XVII–XVIII ст. Київ: Музична Україна, 2006. 320 с.
32. Патер А. Великодній концерт «Ангел вопіяше» Михайла Вербицького: до питання інтерпретації сакрального тесту. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство.* Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2025. Вип. 26. С. 65-73.
33. Пісенний «Кобзар». Хорова Шевченкіана. Зібрання хорових творів у семи томах. Твори a cappella. Т. 1. Укладач П. І. Муравський. Київ: ВЦ «Просвіта», 2014. 240 с.
34. Пісенний «Кобзар». Хорова Шевченкіана. Зібрання хорових творів у семи томах. Твори a cappella. Т. 2. Укладач П. І. Муравський. Київ: ВЦ «Просвіта», 2015. 240 с.
35. Пісенний «Кобзар». Хорова Шевченкіана. Зібрання хорових творів у семи томах. Укладач П. І. Муравський. Ідея видання, біографічні довідки про композиторів, бібліографія й загальна редакція: О. А. Шокало. Музична редакція, примітки до народних пісень: Л. В. Буховська, І. Я. Павленко. Твори a cappella. Т. 3. Київ: ВЦ «Просвіта», 2016. 280 с.
36. Прокулевич О. Основи хорового диригування: навчальний посібник. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2016. 140 с.
37. Сбітнєва О. Ф. Хорознавство: методичні рекомендації. Старобільськ: Луганський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2017. 86 с.
38. Світайло С. В. Методика роботи з дитячим хоровим колективом: навчально-методичний посібник. Київ: Унів. коледж Київського ун-ту ім. Бориса Грінченка, 2016. 140 с.
39. Серганюк Л. І. Методика аналізу хорових творів. Івано-Франківськ, 2015.
40. Смирнова Т. А. Хорознавство (історія, теорія, методика): навчальний посібник. Вид. третє, доповнене. Харків: ХНПУ, «Федорко», 2018. 212 с.
41. Стеценко К. Духовні твори / ред.-упоряд. Гобдич М. Київ: Фенікс, 2013. 404 с.
42. Стрілецькі пісні: для чоловічого та мішаного хорів / Львівська національна філармонія; Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника; передмова і музична редакція Володимира Сивохопа, Володимира Пасічника; упорядкування біографічного матеріалу Володимира Пасічника. Львів: Простір-М, 2018. 120 с.
43. Фах-диригування: практикум для студентів ф-ту муз. мистецтва спеціалізації хор. диригування / ред.-упоряд. Н. М. Кречко. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 140 с.
44. Ферендович М. Диригентське мистецтво в музичному просторі Львова першої третини XX століття (джерелознавчий аспект): дис...канд. мистецтвознав.: 17.00.03; Львівська національна музична академія ім. М.В. Лисенка. Львів, 2017. 282 с.
45. Ферендович М. Сучасні форми концертно-хорової практики: проблеми та перспективи розвитку. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство.* Львів, 2025. Вип. 27. С. 104–112.
46. Форми та методи самостійної роботи студента над хоровою партитурою: навч.-метод. посіб. для студ. мист. навч. закл. I-IV рівнів акредитації спец. 025 «Музичне мистецтво» / П. Й. Шиманський, В. Є. Гаврилюк, В. А.Тиможинський, В. А. Чепелюк. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 220 с.
47. Харнонкурт Н. Музика як мова звуків: науково-популярне видання / перекл. з нім. Г.

Куркова за ориг.: Nicolaus Harnoncourt “Musik als Klangrede. Wege zu einem neuen Musikverständnis”. Суми: Собор, 2002. 184 с.
48. Хрестоматія з хорового диригування: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів: випуск І. 3-тє видання / уклад. Н. В. Стефіна. Суми: ФОП Цьома С.П. 2016. 270 с.
49. Хрестоматія з хорового диригування: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів : випуск ІІ. Частина 2 / уклад. Н. В. Стефіна. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2014. 161 с.
50. Чучман В. Візія функцій капельмейстера в XVI–XVIII ст.: на матеріалі докторату Адольфа Хибінського. *Культура України*: зб. наук. пр. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури; за заг. ред. В. Шейка. Харків: ХДАК, 2024. Вип. 84. С. 87–96.
51. Шумська Л. Ю. Хорове диригування: навчальний посібник. 2-ге вид., доповн. та перероб. Ніжин: НДУ імені М. Гоголя, 2017. 105 с.
52. Nicolaus Dylecki (ca. 1630–1690). Vesperae. Liturgia. Concerti quatuor vocum / ed. Irina Gerasimova. Warszawa: Wydawnictwo naukowe Sub Lupa, 2018. 258 s.

Додаткова література:

1. Антків Ю. Їде святий Миколай. Пісні про святого Миколая для триголосного шкільного хору з фортепіанним супроводом в аранжуванні Юрія Антківа: методичний посібник. Львів: Простір М, 2009. 36 с.
2. Антків Ю. Колядки та щедрівки для однорідного та мішаного хорів. Львів, 2013. 140 с.
3. Антологія молитви «Отче наш». Хорові твори українських композиторів : навчально-методичний посібник / упоряд.: В. П. Пасічник, З. М. Демцюх, М. В. Ферендович, В. М. Чучман, О. Й. Мельничук. Львів : Кафедра музикознавства та хорового мистецтва, факультет культури і мистецтв, ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. 150 с.
4. Бенч О. Павло Муравський. Феномен одного життя. Київ: Дніпро, 2002. 664 с.
5. Варакута В. Диригентське виконавство та музична освіта в Україні в контексті історії розвитку диригентського мистецтва. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського.* Музичне виконавство і педагогіка: історія, теорія, інтерпретаційні аспекти композиторської творчості / автори проекту, ред.-упор. М. А. Давидов, В. І. Сумарокова. Київ: НМАУ, 2011. С. 203–212.
6. Диригент Юрій Луців [упоряд. Т. Лисенко-Дідула]. Львів: Растр-7, 2026. 328 с.
7. Дмитро Котко та його хори: статті, рецензії, спогади, документи / ред.-упоряд. С. Стельмащук. Дрогобич: Відродження, 2010. 336 с.
8. Камінська М. Педагогічний аспект у вивченні українського музичного мистецтва. *Інноваційна педагогіка (Innovate Pedagogy).* 2025. Т. 1, Вип. 81. С. 149–153.
9. Камінська М. Роль музеїв як педагогічна складова у підготовці диригентів. *Інноваційна педагогіка (Innovate Pedagogy).* 2024. Т. 1. Вип. 70. С. 116–119.
10. Камінська М. Соціально-філософська складова у процесі естетичного виховання майбутніх диригентів. *Інноваційна педагогіка (Innovate Pedagogy).* 2023. Т. 1, Вип. 56. С. 216–220.
11. Камінська М. Хоровий спів як елемент морально-етичного виховання молоді. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки».* Черкаси, 2020. Вип. 1. С. 228–232.
12. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі XX століття: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с.
13. Кияновська Л. Стильова еволюція галицької музичної культури XIX–XX ст.: монографія. Тернопіль: Астон, 2000. 339 с. 15.
14. Ключинська Н. Інтерпретація ритму в партесних творах. *Українська музика.* № 2 (45). Львів: ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2023. С. 44–50.
15. Ключинська Н. Палеографічні особливості партитури опери «Сокіл» Д. Бортнянського (1786 р.) з архіву бібліотеки Британського музею. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка.* № 52. Львів, 2024. С. 12–20.
16. Ключинська Н. Партитури партесних творів: про що мовчить нотація. *Теорія і практика актуальних наукових досліджень.* Матеріали ІІ науково-практичної конференції (м. Дніпро, 28–29 лютого 2020 р.). Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2020. Ч. 1. С. 9–13.
17. Ключинська Н. Риторична фігура ANTITHETON в партесному концерті Івана Домарацького «Благословлю Господа». *Вісник Львівського університету. Серія*

мистецтвознавство. Випуск 20. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. С. 57–66.
18. Кметюк Т. Дмитро Котко: феномен диригента: монографія. Івано-Франківськ: Фоліант, 2015. 204 с.
19. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. Львів: НТШ, 2000. 286 с.
20. Корній Л. Істрія української музики. Ч. 3: XIX ст. Київ; Нью-Йорк: Видавництво М. П. Коць, 2001. 480 с.
21. Лига В. І проросте посіяне зерно. Євген Вахняк: людина, митець, педагог. Львів: Дивосвіт, 2001. 112 с.
22. Лошков Ю. Німецька романтична диригентська школа (друга половина XIX ст.). *Культура України:* зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. Харків, 2012. Вип. 36. С. 267–276.
23. Манько Н. Методичний збірник хорових творів для дитячого хору з репертуару хору «Радуниця» / автор обр. та упоряд. Н. Я. Манько. Львів: ТеРус, 2012. 64 с.
24. Мельничук О. Взаємозв'язок слова та інтонації у вокально-хоровому мистецтві. *Мистецька культура: історія, теорія, методологія :* доп. та повідомл. XIII Міжнар. наук. конф. (Львів, 21 листоп. 2025 р.) ЛННБ України ім. В. Стефаника, Ін-т досліджень бібліотечних мистецьких ресурсів ; ред.-упоряд. Л. Купчинська ; відп. ред. В. Ферштей. Львів, 2025. С. 43–47.
25. Мельничук О. Духовна музика в контексті репертуарної політики молодіжного хору. *Мистецька культура: історія, теорія, методологія:* доп. та повідомл. IX Міжнар. наук. конф. (Львів, 19 листоп. 2021 р.) / НАН України, ЛННБ України ім. В. Стефаника, Ін-т досліджень бібліотечних мистецьких ресурсів; ред.-упоряд.: Л. Купчинська, О. Осадця; відп. ред. Л. Сніцарчук. Львів, 2021. С. 108–112.
26. Мельничук О. Духовна спадщина Миколи Леонтовича (до 140-річчя від дня народження). *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство.* Львів, 2017. Вип. 18. С. 51–59.
27. Мельничук О. Маестро Зиновій Демцюх: віхи життя та творчості. *Хорове мистецтво в контексті розвитку української культури XIX – XXI століть:* [монографія] / наук. ред. Тарас Дубровний. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. С. 89–103.
28. Нанке А. Літургія. Перемишль, 2021. 122 с.
29. На крилах «Мрії»: збірка хорових творів / упоряд. Б. Дерев'янко. Львів, 2005. 225 с.
30. Патер А. Еталонність хорового звуку у виконавському трактуванні української духовної музики. *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*. Warsaw, 2020. № 5 (26). June. S. 19–25.
31. Патер А. Українська сакральна музика у світлі естетики «філософії серця». *Міжнародний науковий форум «Музикознавчий універсум молодих» (27 лютого – 2 березня 2018 р.)*: тези. Львів: Видавець Т. Тетюк, 2018. С. 101–102.
32. Патер А. Диригент Нестор Городовенко та його роль у розвитку хорового мистецтва Львова. *Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство.* Львів, 2025. Вип. 27. С. 83–92.
33. Побратими [про життя і творчість В. В. Василевича та Є. Д. Вахняка] / автор ідеї та упоряд. І. Чупашко. Львів: Растр-7, 2016. 355 с.
34. Пучко-Колесник Ю. Діяльність диригента-хормейстера як соціокультурний феномен. *Вісник національної академії керівних кадрів культури і мистецтв:* наук. журнал. Київ: Міленіум, 2013. С. 132–136.
35. Різдвяні піснеспіви народів світу: Навчально-методичний посібник / ред.-упоряд. З. Демцюх. Львів: Растр-7, 2021. 50 с.
36. Рожок В. Стефан Турчак / переднє слово: Б. Олійник. Київ: Либідь, 2013. 228 с.
37. Самотос-Баєрлє Н. Микола Колесса. Сто років молодості. Львів: Аверс, 2014. 288 с.
38. Смоляк О. Музичні традиції родини Антківих (с. Острів Тернопільського району Тернопільської області): монографія. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. 124 с.
39. Співає «Ліра»: збірник хорових творів / упоряд. Оксана Мельничук. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 160 с.
40. Співає Камерний хор КНАМ імені Р. М. Глієра / упоряд. З. Томсон. Київ: Музична Україна, 2021. 164 с.
41. Ферендович М. Діалог поколінь: з історії виконання Високої меси Йоганна Себастьяна Баха у Львові. *Українська музика:* науковий часопис ЛНМА ім. М. В. Лисенка. Львів, 2019. Ч. 2 (32). С. 11–20.
42. Ферендович М. Львівська ваґнеріана у вимірах мистецької практики Антоніо Рібери. Музичне мистецтво і культура: науковий вісник Одеської національної

музичної академії імені А. В. Нежданової. Одеса, 2024. Вип. 40. С. 52–64.
43. Ферендович М. Львівські диригенти – учні Артура Нікіша: до питання формування традицій диригентського мистецтва Галичини першої третини XX століття. *Українська музика:* науковий часопис ЛНМА ім. М. В. Лисенка. Львів, 2019. Ч. 1 (31). С. 14–22.
44. Ферендович М. Постать Івана Копача в хоровому житті Львова першої третини XX століття. *Хорове мистецтво в контексті розвитку української культури XIX–XXI століть:* монографія / наук. ред. Т. Дубровний. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. С. 59–65.
45. Флейчук Х. Хорова шевченкіана кінця XX – початку XXI сторіч: проблеми диригентської інтерпретації. (На прикладі хорових творів М. Скорика, В. Камінського): монографія. Львів: СПОЛОМ, 2010. 128 с.
46. Хорове мистецтво в контексті розвитку української культури XIX–XXI століть: [монографія] / наук. ред. Тарас Дубровний. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 196 с.
47. Чучман В. Диригентська школа Євгена Вахняка на тлі хорової культури України. *Музичне мистецтво і культура.* Одеса: Астропринт, 2018. Вип. 26. С. 246–262.
48. Чучман В. М. Диригентсько-педагогічна діяльність Євгена Вахняка у Львівській державній консерваторії ім. М. В. Лисенка. *Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство.* Львів, 2023. Вип. 24. С. 75–88.
49. Чучман В. Ліричні та жартівливі пісні в обробці для дитячо-юнацького хору. З репертуару вокальної групи «Чорнобривці» Львівського мистецького центру «Веселі черевички»: Навчально-методичний посібник. Львів: Растр-7, 2021. 124 с.
50. Чучман В. Хорова музика українських галицьких композиторів у виконавській рецепції Євгена Вахняка. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство.* Львів, 2025. Вип. 27. С. 126–135.
51. Хрестоматія хорового співу: навчально-методичний посібник / автор-упорядник М. Камінська. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 142 с.
52. Штундер З. Станіслав Людкевич. Життя і творчість: монографія у 2 т. Львів: ПП «Бінар-2000», 2005. Т. 1: (1879–1939). 636 с.
53. Штундер З. Станіслав Людкевич. Життя і творчість: монографія у 2 т. Жовква: Місіонер, 2009. Т. 2: (1939–1979). 360 с.
54. CHUCHMAN, V., PATER, A., NAIDA, V., PARFENTIEVA, I., & MARTYNIV, L. (2024). Using Modern Conducting Approaches in the Performance of Classical Repertoire. *Studia Universitatis Babeş-Bolyai Musica*, *69* (2), 121–138. https://doi.org/10.24193/subbmusica.2024.2.09
55. Lastovetska Solanska Z, Bermes I, Zhyshkovych M, Ferendovych M, Pryymak S. Genre and style models of contemporary Ukrainian vocal and choral music. Salud, Ciencia y Tecnología – Serie de Conferencias [Internet]. 2024 Jul. 11 [cited 2025 Jun. 30];3:1092. Available from: https://conferencias.ageditor.ar/index.php/sctconf/article/view/788

Інтернет-ресурси:

1. «Наша Парафія». Парафія святого Архистратига Михаїла, Київ, Пирогів. URL: https://parafia.org.ua/
2. DIASPORIANA.ORG.UA. Електронна бібліотека. URL: http://diasporiana.org.ua/
3. Fontes musicæ in Polonia. URL: http://fontesmusicae.pl/
4. IMSLP Petrucci Music Library. URL: https://imslp.org/
5. Бенч О. Хорова методика Павла Муравського. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.* 2014. № 4. С. 12–17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chasopys_2014_4_4
6. Всеукраїнське хорове товариство ЛЕОНТОВИЧА. URL: https://choircommunity.com.ua/
7. Кодекс академічної доброчесності Львівського національного університету імені Івана Франка. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/code_academic_virtue.docx
8. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника. URL: https://www.lsl.lviv.ua/
9. Музична бібліотека. URL: http://mubis.com.ua/
10. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка.

	URL: https://www.lnulibrary.lviv.ua/ 11. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ 12. Національна Всеукраїнська Музична Спілка. URL: https://muzunion.com/ 13. Нотна бібліотека «Дударика». URL: http://library.dudaryk.ua/ 14. Положення про визнання та перезарахування результатів навчання учасників академічної мобільності у Львівському національному університеті імені Івана Франка. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/reg-academicmobility.pdf 15. Положення про Комісію із забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2026/09/NakazPolozhennia-pro-Komisiiu-iz-zabezpechennia-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf 16. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти у Львівському національному університеті імені Івана Франка. URL: https://international.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/09/ifnul_academic_mobility_students_2025.pdf 17. Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка (нова редакція). URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2026/09/NakazPolozhennia-pro-systemu-zabezpechennia-akademichnoi-dobrochesnosti_compressed.pdf 18. Порядок визнання у Львівському національному університеті імені Івана Франка результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/Nova-redaktsiia-polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf
Обсяг курсу	16 кредитів. Всього 480 годин. З них 248 годин аудиторних практичних занять та 232 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу здобувач повинен буде: 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності (ПРН1). 2. Володіти методами та навичками ансамблевого / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів (ПРН2). 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності (ПРН3). 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту (ПРН4). 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію (ПРН5). 6. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських та педагогічних інтерпретацій (ПРН8). 7. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом (ПРН10). 8. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом (ПРН12). 9. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання диригування (ПРН14). 10. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва (ПРН15). 11. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох (ПРН17). 12. Демонструвати на практиці роботу з хоровими колективами, різних

	за рівнем виконавських можливостей, репертуарного спрямування та специфікою виконавського складу (ПРН18). Цей освітній компонент покликаний сформувати у студентів загальні та фахові компетентності, а саме: ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК15, ЗК19, ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК8, ФК9, ФК10, ФК11, ФК12, ФК13, ФК17, ФК18, ФК19.
Ключові слова	Хорове мистецтво, хорове диригування, диригентська практика, хор, хорова творчість, вокально-хорова майстерність, хоровий репертуар
Формат курсу	Очний. Практичні заняття та консультації, усний та письмовий аналіз хорових творів, теоретично-практичні колоквіуми, академконцерти.
Теми	***СХЕМА КУРСУ**
Підсумковий контроль, форма	Іспит.
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту практичного курсу «Диригування» забезпечує тісний взаємозв'язок із професійно-орієнтованими дисциплінами циклу професійної та практичної підготовки і гуманітарними дисциплінами циклу загальної підготовки.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	В процесі практичних занять курсу використовуються такі методи: теоретичного пояснення, особистого практичного показу і наслідування, аналітичний, компаративний, аудіовізуального аналізу, моделювання ситуації, імпровізації, художньо-образного наративу, аудіовізуальної фіксації виконавських дій.
Необхідне обладнання	Для вивчення курсу потрібно: аудиторія з постійним доступом до інтернет-мережі, диригентський пульт, батута, фортепіано, камертон, метроном, навчально-методична та нотна література.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **Поточне оцінювання** охоплює аудиторні практичні заняття та самостійну роботу здобувача, максимальна кількість балів становить: **1 семестр** максимальна кількість – 50 балів, з них: - аудиторні практичні заняття – 32 балів; - самостійна робота – 18 балів. **2 семестр** максимальна кількість – 25 балів, з них: - аудиторні практичні заняття – 16 балів; - самостіна робота – 9 балів. **3 семестр** максимальна кількість – 25 балів, з них: - аудиторні практичні заняття – 16 балів; - самостіна робота – 9 балів. **4 семестр** максимальна кількість – 16 балів, з них: - аудиторні практичні заняття – 9,6 балів; - самостіна робота – 6,4 балів. **5 семестр** максимальна кількість – 17 балів, з них: - аудиторні практичні заняття – 9,6 балів; - самостіна робота – 7,4 балів. **6 семестр** максимальна кількість – 17 балів, з них: - аудиторні практичні заняття – 9,6 балів; - самостіна робота – 7,4 балів. **7 семестр** максимальна кількість – 50 балів, з них: - аудиторні практичні заняття – 32 балів; - самостіна робота – 18 балів.

8 семестр максимальна кількість – 50 балів, з них:
- аудиторні практичні заняття – 36 балів;
- самостіна робота – 14 балів.

Екзамен (1, 3, 6, 7, 8 семестри) – максимальна кількість 50 балів.
Підсумкова кількість балів визначається результатами поточного оцінювання та іспиту і становить максимальну кількість 100 балів.

Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. **Політика використання ШІ:** здобувачі можуть використовувати ШІ для генерації ідей, структурування чернеток або пошуку джерел. Умова: використання ШІ має бути чітко задекларованe (у списку літератури або примітках), а фінальний аналіз та висновки мають бути авторськими. Пряме копіювання тексту ШІ без переосмислення прирівнюється до плагіату. **Етика і комунікація:** робота на лекційних і практичних заняттях ґрунтується на повазі (до здобувачів і викладачів) та академічній свободі. Підтримуємо інклюзивне середовище, де кожен має право висловити свою думку. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що здобувачі братимуть активну участь у всіх заняттях. Саме на практичних заняттях відбувається обговорення складних кейсів та розвиток навичок. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, які визначено для виконання усіх видів практичних робіт, які передбачено у межах курсу. Ретельна підготовка та взаємооцінювання забезпечують стабільне накопичення балів упродовж семестру. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також і іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали поточного оцінювання практичних занять та самостійної роботи. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільними ґаджетами під час заняття з метою, яка не пов'язана із навчанням; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.

Підсумкова максимальна кількість балів – 100.

Критерії оцінювання знань студентів	**Бали рейтингу. Максимальна кількість балів (посеместрово)**							
1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях	**I сем.**	**II сем.**	**III сем.**	**IV сем.**	**V сем.**	**VI сем.**	**VII сем.**	**VIII сем.**
Критерії оцінювання (32 заняття *	**1 бал**	**0,5**	**0,5**	**0,3**	**0,3**	**0,3**	**1**	
Критерії оцінювання (24 заняття *								**1,5**
Макс. к-сть балів:	**32**	**16**	**16**	**9,6**	**9,6**	**9,6**	**32**	**36**

	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом; систематично, цілеспрямовано і результативно працює над удосконаленням мануальної диригентської техніки; яскраво та переконливо диригує хорові твори; всебічно та аргументовано презентує аналіз хорових творів і теоретичні знання з основ диригентської техніки та хорового виконавства.	**32**	**16**	**16**	**9,6**	**9,6**	**9,6**	**32**	**36**
	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом; досить систематично і цілеспрямовано працює над удосконаленням мануальної диригентської техніки; доволі яскраво та переконливо диригує хорові твори, але припускається окремих несуттєвих неточностей і незначних помилок; демонструє неповний об'єм аргументації при презентації аналізу хорових творів і теоретичних знань з основ диригентської техніки та хорового виконавства.	**24**	**12**	**12**	**7,2**	**7,2**	**7,2**	**24**	**28**
	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом; недостатньо систематично працює над розвитком мануальної диригентської техніки; застосовує достатній обсяг диригентських навичок, але припускається окремих суттєвих неточностей та помилок в диригуванні хорових творів; демонструє деякий брак аргументації при презентації аналізу хорових творів і теоретичних знань з основ диригентської техніки та хорового виконавства..	**16**	**8**	**8**	**4,8**	**4,8**	**4,8**	**16**	**20**
	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; несистематично працює над розвитком мануальної диригентської техніки, вибірково і частково засвоює її окремі елементи; застосовує мінімальний обсяг диригентських навичок і припускається багатьох суттєвих неточностей та помилок в диригуванні хорових творів; демонструє поверховий підхід та суттєвий брак аргументації при презентації аналізу хорових творів і теоретичних знань з основ диригентської техніки та хорового виконавства.	**8**	**4**	**4**	**2,4**	**2,4**	**2,4**	**8**	**12**
	Студент мінімально володіє навчальним матеріалом; недбало ставиться до занять, не виявляє поступу у розвитку мануальної диригентської техніки; застосовує недостатній обсяг диригентських навичок, припускається багатьох суттєвих неточностей та помилок в диригуванні, які призводять до хибного трактування хорових творів; відсутня презентація аналізу хорових творів і теоретичних знань з основ диригентської техніки та хорового виконавства.	**4**	**2**	**2**	**1,2**	**1,2**	**1,2**	**4**	**8**

	Студент не володіє навчальним матеріалом.	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	2. Бали поточної успішності за самостійну роботу	**I сем.**	**II сем.**	**III сем.**	**IV сем.**	**V сем.**	**VI сем.**	**VII сем.**	**VIII сем.**
	Макс. к-сть балів:	**18**	**9**	**9**	**6,4**	**7,4**	**7,4**	**18**	**14**
	Самостійна робота студента оцінюється під час поточного контролю впродовж семестрів. **За результатами виконаних завдань** (вивчення партитур хорових творів, спів хорових партій, гра елементів партитури на ф-но., усний та письмовий аналіз хорових творів, засвоєння прийомів мануальної диригентської техніки):								
	• студент у повному обсязі, вчасно і згідно з вимогами виконав завдання, вільно володіє навчальним матеріалом;	**18**	**9**	**9**	**6,4**	**7,4**	**7,4**	**18**	**14**
	• студент достатньо повно, вчасно і згідно з вимогами виконав завдання, але не зовсім вільно володіє матеріалом;	**14**	**7**	**7**	**4**	**5**	**5**	**14**	**10**
	• студент у цілому виконав завдання, але з порушенням термінів або вимог;	**10**	**5**	**5**	**2**	**3**	**3**	**10**	**6**
	• студент не в повному обсязі виконав завдання, з порушенням термінів і вимог;	**6**	**3**	**3**	**1**	**1,5**	**1,5**	**6**	**2**
	• студент не опрацював самостійно завдань і не володіє матеріалом.	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

	3. Екзамен	
	Критерії оцінювання	**Максимальна кількість балів: 50**
	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом; яскраво та переконливо диригує хорові твори; всебічно та аргументовано презентує аналіз хорових творів і теоретичні знання з основ диригентської техніки та хорового виконавства.	**50 – 41**
	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом; доволі яскраво та переконливо диригує хорові твори, але припускається окремих несуттєвих неточностей і незначних помилок; демонструє неповний об'єм аргументації при презентації аналізу хорових творів і теоретичних знань з основ диригентської техніки та хорового виконавства.	**40 – 31**
	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом; застосовує достатній обсяг диригентських навичок, але припускається окремих суттєвих неточностей та помилок в диригуванні хорових творів; демонструє деякий брак аргументації при презентації аналізу хорових творів і теоретичних знань з основ диригентської техніки та хорового виконавства..	**30 – 21**
	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; застосовує мінімальний обсяг диригентських навичок і припускається багатьох суттєвих неточностей та помилок в диригуванні хорових творів; демонструє поверховий підхід та суттєвий брак аргументації при презентації аналізу хорових творів і теоретичних знань з основ диригентської техніки та хорового виконавства.	**20 – 11**
	Студент мінімально володіє навчальним матеріалом; застосовує недостатній обсяг диригентських навичок, припускається багатьох суттєвих неточностей та помилок в диригуванні, які призводять до хибного трактування хорових творів; відсутня презентація аналізу хорових творів і теоретичних знань з основ диригентської техніки та хорового виконавства.	**10 – 1**
	Студент не володіє навчальним матеріалом.	**0**
Питання до іспиту.	**Питання до іспиту в I семестрі:** 1. Що таке диригування? 2. Якими особистими якостями, професійними знаннями та вміннями повинен володіти диригент?	

	3. Що таке диригентський апарат? Назвіть його елементи та поясніть функції. 4. Що таке диригентська постава? Поясніть і продемонструйте. 5. Що таке тактування? Які є основні схеми тактування? 6. Тактування і диригування: що спільного і в чому різниця? 7. Що таке диригентський жест? Пояснити функції основних елементів диригентського жесту (стремління, точка, відбиття). 8. Що таке замах? Які є види замаху? Пояснити та продемонструвати на прикладах способи виконання різних видів замаху. 9. Які є особливості виконання замаху на повну долю такту на початку та всередині музичного твору? Пояснити та продемонструвати на прикладах. 10. Які є особливості виконання замаху на неповну долю такту на початку та всередині музичного твору? Пояснити та продемонструвати на прикладах. 11. Що таке зняття звучання? Які є способи диригентського показу зняття звучання? Охарактеризувати, пояснити та продемонструвати на прикладах різні способи виконання зняття. 12. Що таке темп? Характеристика темпів і темпових позначень. Навести приклади. 13. Що таке метр? Що таке розмір? Які є основні метри? Які є розміри? Навести приклади. 14. Які є прості та складні розміри? Навести приклади. 15. Що таке пунктирний ритм? Пояснити та продемонструвати на прикладах способи виконання пунктирних ритмів у різних темпах. 16. Що таке синкопа? Пояснити та продемонструвати на прикладах способи виконання синкоп. 17. Які є особливі види ритмічного поділу? Пояснити та продемонструвати на прикладах способи виконання особливих видів ритмічного поділу. 18. Що таке штрих? Які є основні штрихи? Пояснити та продемонструвати на прикладах особливості вираження основних штрихів у технології диригентських жестів. 19. Штрих *legato.* Охарактеризувати, пояснити та продемонструвати на прикладах особливості його вираження в технології диригентських жестів. 20. Штрих *non legato.* Охарактеризувати, пояснити та продемонструвати на прикладах особливості його вираження в технології диригентських жестів. 21. Штрих *staccato.* Охарактеризувати, пояснити та продемонструвати на прикладах особливості його вираження в технології диригентських жестів. 22. Штрих *marcato.* Охарактеризувати, пояснити та продемонструвати на прикладах особливості його вираження в технології диригентських жестів. 23. Що таке фермата? Які є види фермат? Пояснити основні принципи виконання різних видів фермат. 24. Що таке здіймана фермата? Пояснити та продемонструвати на прикладах особливості виконання здійманих фермат. 25. Що таке нездіймана фермата? Пояснити та продемонструвати на прикладах особливості виконання нездійманих фермат. 26. У чому полягає диференціація функцій рук в процесі диригування? Пояснити функції правої та лівої руки, продемонструвати на

	прикладах. 27. Що таке довга ритмічна вартість? Пояснити та продемонструвати на прикладах особливості тактування довгих ритмічних вартостей. 28. Які є висотні позиції рук? Для чого їх застосовують? Пояснити та продемонструвати на прикладах. 29. Що таке динаміка? Які є динамічні відтінки? Охарактеризувати, пояснити та продемонструвати на прикладах особливості диригентського вираження різних динамічних відтінків. 30. Що таке агогіка? Охарактеризувати, пояснити та продемонструвати на прикладах особливості диригентського вираження різних агогічних відтінків. **Питання до іспиту в ІІІ семестрі:** 1. Що таке складні двоскладові розміри (4/4, 6/4, 6/8 тощо)? Як вони утворюються, за якими схемами їх тактують? Наведіть приклади з хорової літератури та продемонструйте. 2. Що таке складні трискладові розміри (9/4, 9/8 тощо)? Як вони утворюються, за якими схемами їх тактують? Наведіть приклади з хорової літератури та продемонструйте. 3. Що таке складні чотирискладові розміри (12/4, 12/8 тощо)? Як вони утворюються, за якими схемами їх тактують? Наведіть приклади з хорової літератури та продемонструйте. 4. Що таке складні мішані розміри (5/4, 5/8, 7/4, 7/8, 11/4. 11/8 тощо)? Як вони утворюються, за якими схемами їх тактують? Наведіть приклади та продемонструйте. 5. Назвіть чинники визначення типу розміру? Наведіть приклади та продемонструйте. 6. Назвіть складні двоскладові розміри? За якими схемами їх тактують? Продемонструйте на прикладах. 7. Перелічіть складні трискладові та чотирискладові розміри. За якими схемами їх тактують? Продемонструйте на прикладах. 8. Назвіть складні мішані розміри? За якими схемами їх тактують? Продемонструйте на прикладах. 9. Вкажіть чинники вибору схем тактування? Наведіть приклади та продемонструйте. 10. П’ятидольна схема тактування, її види, способи диригування? Продемонструйте на прикладах. 11. Шестидольна схема, її види та особливості тактування? Продемонструйте на прикладах. 12. Семидольна схема, її види та особливості тактування? Продемонструйте на прикладах. 13. Дев’ятидольна схема, її види та особливості тактування? Продемонструйте на прикладах. 14. Дванадцятидольна схема тактування, її особливості? Продемонструйте на прикладах. 15. Поясніть термін «перемінні розміри»? Поясніть завдання диригента при тактуванні перемінних розмірів з однаковими вимірними вартостями. Наведіть приклади, продемонструйте. 16. Тактування перемінних розмірів із зміною основної вимірної вартості, особливості та проблеми? Наведіть приклади та продемонструйте. 17. Тактування перемінних розмірів зі зміною темпу. Способи узгодження темпів. Наведіть приклади та продемонструйте.

	Питання до іспиту в VI семестрі: 1. Назвіть і коротко охарактеризуйте основні види поліфонії. 2. Підголоскова поліфонія: характеристика, сфера застосування в композиторській творчості, приклади. 3. Імітаційна поліфонія: характеристика, форми, сфера застосування в композиторській творчості, приклади. 4. Контрастна поліфонія: характеристика, сфера застосування в композиторській творчості, приклади. 5. Канон: визначення, характеристика, приклади. 6. Фугато: визначення, характеристика, приклади. 7. Фугета: визначення, характеристика, приклади. 8. Фуга: визначення, характеристика, приклади. 9. Поліфонія строгого і вільного стилю: подібності та відмінності. 10. Поліфонія строгого стилю: часові рамки, основні жанри, найвизначніші композиторські школи та їхні представники. 11. Поліфонія вільного стилю: часові рамки, основні жанри, найвідоміші композитори. 12. Основні завдання диригента в процесі вивчення та виконання поліфонічних творів. 13. Складні двоскладові розміри: за якими схемами їх тактують, приклади (схематично). 14. Складні трискладові та чотирискладові розміри: за якими схемами їх тактують, приклади (схематично). 15. Складні мішані розміри: за якими схемами їх тактують, приклади (схематично). 16. Диригування творів з перемінними розмірами: особливості, диригентські завдання. 17. Диригування творів без визначеного розміру: особливості, диригентські завдання. 18. Основні чинники вибору схем тактування для диригування хорового твору: пояснити, навести приклади (схематично). 19. П’ятидольна схема, її види та особливості тактування. Продемонструвати на прикладах (схематично). 20. Шестидольна схема, її види та особливості тактування? Продемонструвати на прикладах (схематично). 21. Семидольна схема, її види та особливості тактування? Продемонструвати на прикладах (схематично). 22. Дев’ятидольна схема, її види та особливості тактування? Продемонструвати на прикладах (схематично). 23. Дванадцятидольна схема тактування та її особливості? Продемонструвати на прикладах (схематично). 24. Особливості тактування перемінних розмірів із зміною основної вимірної вартості. Продемонструвати на прикладах (схематично). **Питання до іспиту в VII семестрі:** 1. Види акомпанементів, їхня структура та функції. 2. Просторово-акустичні фактори хорового виконавства. 3. Диригентські особливості виконання хорових творів з інструментальним супроводом. 4. Диригентські особливості виконання хорових творів вокально-симфонічних жанрів. 5. Основні завдання диригента в процесі вивчення та виконання поліфонічних творів.

	6. Основні чинники вибору схем тактування для диригування хорового твору: пояснити на прикладах. 7. Диригентські особливості хорового виконавства в оперному жанрі. 8. Особливості взаємодії диригента, хору і соліста/солістів у процесі виконання хорових творів a cappella. 9. Назвіть та охарактеризуйте види речитативів. 10. Основні принципи диригування речитативів (продемонструвати на прикладах). **Питання до іспиту в VIII семестрі:** 1. Основні принципи та підходи до формування репертуару дитячого хору. 2. Основні принципи та підходи до формування репертуару аматорського хору. 3. Основні принципи та підходи до формування репертуару професійного хору. 4. Основні принципи та підходи до формування концертної програми хорового колективу. 5. Орієнтовна послідовність самостійної роботи диригента над партитурою. 6. Особливості організації репетиційного процесу хорового колективу. 7. Просторово-акустичні фактори хорового виконавства. 8. Орієнтовна етапи опанування хорового твору хоровим колективом. Диригентські завдання на кожному з етапів. 9. Диригентські особливості виконання хорових творів вокально-симфонічних жанрів. 10. Диригентські особливості хорового виконавства в оперному жанрі.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
І КУРС, 1 семестр					
1-16 тижд. / 32 ауд. год. 28 год. сам. р.	**Модуль 1. Основи диригентської техніки**	Практичні заняття, самостійна робота	1. Колесса М. Основи техніки диригування. Вид. 2. Київ: Музична Україна, 1973. 200 с. 2. Микола Леонтович. Хорові твори / ред.-упоряд. В. Кузик. Київ: Музична Україна, 2019. 464 с. 3. Нємцова Л. О. Хорове диригування: навчально-методичний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2021. 77 с. 4. Прокулевич О. Основи хорового диригування: навчальний посібник. Умань: ФОП Жовтий О.О., 2016. 140 с. 5. Різдвяні піснеспіви народів світу: Навчально-методичний посібник / ред.-упоряд. З. Демцюх. Львів: Растр-7, 2021. 50 с. 6. Серганюк Л. І. Методика аналізу хорових творів. Івано-Франківськ, 2015. 7. Мельничук О. Духовна спадщина Миколи Леонтовича (до 140-річчя від дня народження). *Вісник Львівського університету. Серія: Мистецтвознавство.* Львів, 2017. Вип. 18. С. 51–59. 8. Співає «Ліра»: збірник хорових творів / упоряд. Оксана Мельничук. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 160 с. 9. Фах-диригування: практикум для студентів ф-ту муз. мистецтва спеціалізації хор. диригування / ред.-упоряд. Н. М. Кречко. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 140 с. 10. Чучман В. Ліричні та жартівливі пісні в обробці для	• Диригування програми з трьох хорових творів; • вивчення теоретично-практичного матеріалу з техніки диригування у відповідності до тематики занять; • усний аналіз всіх творів з програми; • письмовий	Впродовж семестру.
Тижд. 1 / 2 год.	**Тема 1.1.** Диригент і диригування	Практичні, самост. роб. (3,5 год)			
Тижд. 2-3 / 4 год.	**Тема 1.2.** Структура диригентського жесту (стремління, точка, відбиття). Основні схеми тактування.	Практичні, самост. роб. (3,5 год)			
Тижд. 4-5 / 4 год.	**Тема 1.3.** Показ вступу на початку і в середині музичного твору	Практичні, самост. роб. (3,5 год)			
Тижд. 6-7 / 4 год.	**Тема 1.4.** Показ зняття в кінці та в середині музичного твору	Практичні, самост. роб. (3,5 год)			
Тижд. 8-9 / 4 год.	**Тема 1.5.** Темпо-метро-ритм, особливі види ритмічного поділу (пунктирний ритм, синкопа, тріоль тощо). Агогіка. Акцентуація і фразування. Вплив поетичного тексту на характер метричної	Практичні, самост. роб. (3,5 год)			

	пульсації.		дитячо-юнацького хору. З репертуару вокальної групи «Чорнобривці» Львівського мистецького центру «Веселі черевички»: Навчально-методичний посібник. Львів: Растр-7, 2021. 124 с. 11. Всеукраїнське хорове товариство ЛЕОНТОВИЧА. URL: https://choircommunity.com.ua/ 12. «Наша Парафія». Парафія святого Архистратига Михаїла, Київ, Пирогів. URL: https://parafia.org.ua/ 13. Нотна бібліотека «Дударика». URL: http://library.dudaryk.ua/ 14. ЧТИВО. Електронна бібліотека. URL: https://chtyvo.org.ua/ 15. IMSLP Petrucci Music Library. URL: https://imslp.org/	аналіз одного твору з програми. • Результати роботи продемонструвати на іспиті в кінці поточного семестру.	
Тижд. 10-11 / 4 год.	**Тема 1.6.** Штрихи (*legato, non legato, marcato*)	Практичні, самост. роб. (3,5 год)			
Тижд. 12-13 / 4 год.	**Тема 1.7.** Фермати (здіймані, нездіймані)	Практичні, самост. роб. (3,5 год)			
Тижд. 14-16* / 6 год.	**Тема 1.8.** Функції рук у диригуванні (диференціація функцій рук при диригуванні довгих ритмічних вартостей, динамічних відтінків, фразуванні, показі вступів окремим голосам та групам голосів, у хорових творах з інструментальним супроводом; амплітуда жестів, висотні позиції рук).	Практичні, самост. роб. (3,5 год)			
	Іспит				
І КУРС, 2 семестр					
1-16 тижд. / 32 ауд. год. 28 год. сам. р.	**Модуль 2. Диригування простих і складних розмірів у різних темпах**	Практичні заняття, самостійна робота	1. Колесса М. Основи техніки диригування. Вид. 2. Київ: Музична Україна, 1973. 200 с. 2. Лисько З. Музичний словник [Репринтне відтворення видання 1933 р.]. Київ: Музична Україна, 1994. 168 с. 3. Микола Леонтович. Хорові твори / ред.-упоряд. В. Кузик. Київ: Музична Україна, 2019. 464 с. 4. Муха А. І. Композитори України та української діаспори. Київ: Музична Україна, 2004. 352 с. 5. Нанке А. Літургія. Перемишль, 2021. 122 с. 6. Пісенний «Кобзар». Хорова Шевченкіана. Зібрання хорових творів у семи томах. Твори a cappella. Т. 1. Укладач П. І. Муравський. Київ: ВЦ «Просвіта», 2014. 240 с. 7. Серганюк Л. І. Методика аналізу хорових творів. Івано-Франківськ, 2015. 8. Фах-диригування: практикум для студентів ф-ту муз. мистецтва спеціалізації хор. диригування / ред.-упоряд. Н. М. Кречко. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 140 с.	• Диригування програми з п’ятьох хорових творів; • вивчення теоретично-практичного матеріалу; • усний аналіз всіх творів з програми; • письмовий	Впродовж семестру.
Тижд. 1-4 / 8 год.	**Тема 2.1.** Прості дводольні і тридольні розміри (2/4, 2/2, 3/4, 3/2, 3/8 тощо)	Практичні, самост. роб. (6 год)			
Тижд. 5-10 / 12 год.	**Тема 2.2.** Складні двоскладові однорідні розміри (4/4, 4/2, 4/8, 6/8, 6/4 тощо)	Практичні, самост. роб. (11 год)			
Тижд. 11-16 / 12 год.	**Тема 2.3.** Складні двоскладові мішані розміри (5/8, 5/4 тощо)	Практичні, самост. роб. (11 год)			

			9. Хрестоматія з хорового диригування: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів: випуск І. 3-тє видання / уклад. Н. В. Стефіна. Суми: ФОП Цьома С.П. 2016. 270 с. 10. Нотна бібліотека «Дударика». URL: http://library.dudaryk.ua/ 11. «Наша Парафія». Парафія святого Архистратига Михаїла, Київ, Пирогів. URL: https://parafia.org.ua/	аналіз одного твору з програми; • Результати роботи продемонструвати на академконцерті в кінці семестру.	
ІІ КУРС, 3 семестр					
1-16 тижд. / 32 ауд. год. 28 год. сам. р.	**Модуль 3. Диригування складних і перемінних метрів та розмірів**	Практичні заняття, самостійна робота	1. Антків Ю. Колядки та щедрівки для однорідного та мішаного хорів. Львів, 2013. 140 с. 2. Головащенко М. Феномен Олександра Кошиця. Київ: Музична Україна, 2007. 588 с. 3. Колесса М. Основи техніки диригування. Вид. 2. Київ: Музична Україна, 1973. 200 с. 4. Кошиць О. Релігійні твори / за ред. З. Лиська. Нью-Йорк: Вид-во ім. З. Лиська, 1970. 736 с. 5. Мархлевський А. Ц. Практичні основи роботи в хоровому класі. Київ: Музична Україна, 1986. 96 с. 6. Мельничук О. Духовна спадщина Миколи Леонтовича (до 140-річчя від дня народження). *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство*. Львів, 2017. Вип. 18. С. 51–59. 7. Пісенний «Кобзар». Хорова Шевченкіана. Зібрання хорових творів у семи томах. Твори a cappella. Т. 2. Укладач П. І. Муравський. Київ: ВЦ «Просвіта», 2015. 240 с. 8. Хрестоматія хорового співу: навчально-методичний посібник / автор-упорядник М. Камінська. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 142 с. 9. Шумська Л. Ю. Хорове диригування: навчальний посібник. 2-ге вид., доповн. та перероб. Ніжин: НДУ імені М. Гоголя, 2017. 105 с.	• Диригування програми з чотирьох хорових творів; • вивчення теоретично-практичного матеріалу. • усний аналіз всіх творів з програми; • письмовий аналіз одного твору з програми; • Результати роботи продемонструвати на іспиті в кінці поточного	Впродовж семестру.
Тижд. 1-5 / 10 год.	**Тема 3.1.** Складні багатоскладові однорідні розміри (9/8, 12/8, 9/4, 12/4 тощо)	Практичні, самост. роб. (8 год)			
Тижд. 6-10 / 10 год.	**Тема 3.2.** Складні багатоскладові мішані розміри (5/8, 7/8, 11/8, 5/4, 9/4, 11/4 тощо)	Практичні, самост. роб. (9 год)			
Тижд. 11-13, 14-16* / 12 год.	**Тема 3.3.** Перемінні метри та розміри в повільних і помірних темпах	Практичні, самост. роб. (11 год)			

			10. «Наша Парафія». Парафія святого Архистратига Михаїла, Київ, Пирогів. URL: https://parafia.org.ua/	семестру.	
	Іспит				
ІІ КУРС, 4 семестр					
1-16 тижд. / 32 ауд. год. 28 год. сам. р.	**Модуль 4. Диригування перемінних і невизначених метрів та розмірів**	Практичні заняття, самостійна робота	1. Бондаренко А. В. Інтелектуально-творчий розвиток студентів у класі хорового диригування: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: КДПУ, 2019. 160 с. 2. Денис Січинський. Вокально-хорові твори: навчально-методичний посібник / автор-упоряд. Ганна Карась. Івано-Франківськ: Фоліант, 2015. 156 с. 3. Духовна музика українських композиторів 20-х років XX ст. / упоряд. та спецред. М. Юрченка. Київ: Видавництво імені Олени Теліги: Український фонд духовної музики, 2004. 224 с. 4. Кириленко Я. Теоретичні та практичні засади диригентської підготовки: навч. посіб. Київ: Київ. ун-т імені Б. Грінченка, 2020. 108 с. 5. Колесса М. Основи техніки диригування. Вид. 2. Київ: Музична Україна, 1973. 200 с. 6. Національна Всеукраїнська Музична Спілка. URL: https://muzunion.com/ 7. Всеукраїнське хорове товариство ЛЕОНТОВИЧА. URL: https://choircommunity.com.ua/ 8. «Наша Парафія». Парафія святого Архистратига Михаїла, Київ, Пирогів. URL: https://parafia.org.ua/ 9. IMSLP Petrucci Music Library. URL: https://imslp.org/	• Диригування програми з п’ятьох хорових творів; • вивчення теоретично-практичного матеріалу; • усний аналіз всіх творів з програми; • письмовий аналіз одного твору з програми. • Результати роботи продемонструвати на академконцерті в кінці семестру.	Впродовж семестру.
Тижд. 1-8 / 16 год.	**Тема 4.1.** Перемінні метри та розміри в швидких темпах	Практичні, самост. роб. (14 год)			
Тижд. 9-16 / 16 год.	**Тема 4.2.** Невизначені метри та розміри	Практичні, самост. роб. (14 год)			
ІІІ КУРС, 5 семестр					
1-16 тижд. / 32 ауд.	**Модуль 5. Поліфонічні твори строгого та вільного стилю**	Практичні заняття,	1. Березовський М. Віднайдені хорові концерти. Частина «А». Концерти чотириголосні. Навчально-методичний посібник для закладів освіти галузі культури і мистецтв.	• Диригування програми з	Впродовж семестру.

год. 28 год. сам. р.		самостійна робота	Київ: Видавничий дім «Комора», ГО «Український фонд духовної музики», 2018. 160 с. 2. Колесса М. Основи техніки диригування. Вид. 2. Київ: Музична Україна, 1973. 200 с. 3. Микола Дилецький. Хорові твори / ред.-упоряд. Н. Герасимова-Персидська. Київ: Музична Україна, 1981. 253 с. 4. Пісенний «Кобзар». Хорова Шевченкіана. Зібрання хорових творів у семи томах. Укладач П. І. Муравський. Ідея видання, біографічні довідки про композиторів, бібліографія й загальна редакція: О. А. Шокало. Музична редакція, примітки до народних пісень: Л. В. Буховська, І. Я. Павленко. Твори a cappella. Т. 3. Київ: ВЦ «Просвіта», 2016. 280 с. 5. Чучман В. Візія функцій капельмейстера в XVI–XVIII ст.: на матеріалі докторату Адольфа Хибінського. *Культура України*: зб. наук. пр. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури; за заг. ред. В. Шейка. Харків: ХДАК, 2024. Вип. 84. С. 87–96. 6. IMSLP Petrucci Music Library. URL: https://imslp.org/	чотирьох хорових творів; • вивчення теоретично-практичного матеріалу; • усний аналіз всіх творів з програми; • письмовий аналіз одного твору з програми. • Результати роботи продемонструвати на академконцерті в кінці семестру.	
Тижд. 1-4 / 8 год.	**Тема 5.1.** Підголоскова поліфонія.	Практичні, самост. роб. (6 год)			
Тижд. 5-10 / 12 год.	**Тема 5.2.** Імітаційна поліфонія. Прості форми (канон, фугато, фугета)	Практичні, самост. роб. (11 год)			
Тижд. 11-13, 14-16* / 12 год.	**Тема 5.3.** Контрапункт строгого стилю.	Практичні, самост. роб. (11 год)			
III КУРС, 6 семестр					
1-16 тижд. / 32 ауд. год. 28 год. сам. р.	**Модуль 5. Поліфонічні твори строгого та вільного стилю**	Практичні заняття, самостійна робота	1. Колесса М. Основи техніки диригування. Вид. 2. Київ: Музична Україна, 1973. 200 с. 2. Партесні концерти XVII–XVIII ст. Київ: Музична Україна, 2006. 320 с. 7. Ключинська Н. Інтерпретація ритму в партесних творах. *Українська музика:* науковий часопис. № 2 (45). Львів: ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2023. С. 44-50. 8. Патер А. Еталонність хорового звуку у виконавському трактуванні української духовної музики. *International*	• Диригування програми з чотирьох творів; • вивчення теоретично-	Впродовж семестру.
Тижд. 1-8 / 16 год.	**Тема 5.4.** Фуга.	Практичні, самост. роб. (14 год)			

Тижд. 9-16 / 16 год.	**Тема 5.5.** Контрастна поліфонія.	Практичні, самост. роб. (14 год)	*Journal of Innovative Technologies in Social Science*. Warsaw, 2020. № 5 (26). June. S. 19–25. 3. Ферендович М. Діалог поколінь: з історії виконання Високої меси Йоганна Себастьяна Баха у Львові. *Українська музика:* науковий часопис Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка. Львів, 2019. Ч. 2 (32). С. 11–20. 4. Хрестоматія з хорового диригування: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів : випуск ІІ. Частина 2 / уклад. Н. В. Стефіна. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2014. 161 с. 5. Nicolaus Dylecki (ca. 1630–1690). Vesperae. Liturgia. Concerti quatuor vocum / ed. Irina Gerasimova. Warszawa: Wydawnictwo naukowe Sub Lupa, 2018. 258 s. 6. Fontes musicæ in Polonia. URL: http://fontesmusicae.pl/ 7. IMSLP Petrucci Music Library. URL: https://imslp.org/	практичного матеріалу; • усний аналіз всіх творів; • письмовий аналіз одного твору з програми. • Результати роботи продемонструвати на іспиті в кінці семестру.	
	Іспит				
IV КУРС, 7 семестр					
1-16 тижд. / 32 ауд. год. 28 год. сам. р.	**Модуль 6. Акомпанементи та речитативи. Частини великих форм**	Практичні заняття, самостійна робота	1. Колесса М. Основи техніки диригування. Вид. 2. Київ: Музична Україна, 1973. 200 с. 2. Демцюх З. Виконавсько-хорові проблеми кантати Лесі Дичко «Червона калина»: навч.-метод. пос. / З. М. Демцюх. Львів: СПОЛОМ, 2013. 56 с. 3. Карась Г. В. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с. 4. Ключинська Н. Риторична фігура ANTITHETON в партесному концерті Івана Домарацького «Благословлю Господа». *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство.* Випуск 20. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. С. 57–66.	• Диригування програми з чотирьох творів; • вивчення теоретично-практичного матеріалу; • усний аналіз всіх творів з	Впродовж семестру.
Тижд. 1-4 / 8 год.	**Тема 6.1.** Елементи акомпанування у хорових творах (голос чи декілька сольних голосів з хором та/або інструментальним супроводом)	Практичні, самост. роб. (7 год)			
Тижд. 5-8 / 8 год.	**Тема 6.2.** Диригування творів з елементами різних видів речитативів	Практичні, самост. роб. (7 год)			

Тижд. 9-16 / 16 год.	**Тема 6.3.** Диригування частин циклічних форм (хорових концертів, мес, кантат, ораторій, оперних хорів тощо)	Практичні, самост. роб. (14 год)	http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/10639 5. Ферендович М. Львівські диригенти – учні Артура Нікіша: до питання формування традицій диригентського мистецтва Галичини першої третини XX століття. *Українська музика:* науковий часопис ЛНМА ім. М. В. Лисенка. Львів, 2019. Ч. 1 (31). С. 14–22. 6. Харнонкурт Н. Музика як мова звуків: науково-популярне видання / перекл. з нім. Г. Куркова за ориг.: Nicolaus Harnoncourt "Musik als Klangrede. Wege zu einem neuen Musikverständnis". Суми: Собор, 2002. 184 с. 7. IMSLP Petrucci Music Library. URL: https://imslp.org/	програми; • письмовий аналіз одного твору з програми. • Результати роботи продемонструвати на іспиті в кінці семестру.	
	Іспит				
			IV КУРС, 8 семестр		
1-12 тижд. / 24 ауд. год. 36 год. сам. р.	**Модуль 7. Формування репертуару та концертних програм хорового колективу**	Практичні заняття, самостійна робота	1. Березовський М. Віднайдені хорові концерти. Частина «А». Концерти чотириголосні. Навчально-методичний посібник для закладів освіти галузі культури і мистецтв. Київ: Видавничий дім «Комора», ГО «Український фонд духовної музики», 2018. 160 с. 2. Бермес І. Український хоровий спів як соціокультурне явище: монографія. Дрогобич: Посвіт, 2013. 432 с. 3. Бондаренко А. В. Інтелектуально-творчий розвиток студентів у класі хорового диригування: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: КДПУ, 2019. 160 с. 4. Денис Січинський. Вокально-хорові твори: навчально-методичний посібник / автор-упоряд. Ганна Карась. Івано-Франківськ: Фоліант, 2015. 156 с. 5. Духовна музика українських композиторів 20-х років XX ст. / упоряд. та спецред. М. Юрченка. Київ: Видавництво імені Олени Теліги: Український фонд духовної музики, 2004. 224 с. 6. Колесса М. Основи техніки диригування. Вид. 2. Київ: Музична Україна, 1973. 200 с.	• Диригування програми з чотирьох творів; • вивчення теоретично-практичного матеріалу; • усний аналіз всіх творів; • письмовий аналіз одного твору з програми. • Результати роботи	Впродовж семестру.
Тижд. 1 / 2 год.	**Тема 7.1.** Основні принципи формування хорового репертуару та концертних програм. хорового репертуару.	Практичні, самост. роб. (4 год)			
Тижд. 2 / 2 год.	**Тема 7.2.** Самостійна робота диригента над партитурою.	Практичні, самост. роб. (4 год)			
Тижд. 3 / 2 год.	**Тема 7.3.** Організація репетиційного процесу хорового колективу.	Практичні, самост. роб. (4 год)			
Тижд. 4 / 2 год.	**Тема 7.4.** Художня інтерпретація хорових творів.	Практичні, самост. роб. (4 год)			

Тижд. 5-12 / 16 год.	**Тема 7.5.** Робота над концертною програмою атестаційного екзамену: - два різнохарактерні твори (один із яких має представляти українську музику) для диригування хором на публічному концертному виступі; - один твір для практичної репетиційної роботи з хоровим колективом.	Практичні, самост. роб. (20 год)	7. Ключинська Н. Критичний аналіз та саморефлексія у професійному розвитку хорового диригента. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство.* № 26. Львів, 2025. С. 47-54. 8. Ключинська Н. Партитури партесних творів: про що мовчить нотація. *Теорія і практика актуальних наукових досліджень.* Матеріали II науково-практичної конференції (м. Дніпро, 28–29 лютого 2020 р.). Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2020. Ч. 1. С. 9–13. http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/other/44feb2020/1.pdf 9. Флейчук Х. Хорова шевченкіана кінця XX – початку XXI сторіч: проблеми диригентської інтерпретації. (На прикладі хорових творів М. Скорика, В. Камінського): монографія. Львів: СПОЛОМ, 2010. 128 с. 10. Чучман В. Диригентська школа Євгена Вахняка на тлі хорової культури України. *Музичне мистецтво і культура.* Одеса: Астропринт, 2018. Вип. 26. С. 246–262. 11. Чучман В. Хорова музика українських галицьких композиторів у виконавській рецепції Євгена Вахняка. *Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство.* Львів, 2025. Вип. 27. С. 126–135. 12. «Наша Парафія». Парафія святого Архистратига Михаїла, Київ, Пирогів. URL: https://parafia.org.ua/ 13. IMSLP Petrucci Music Library. URL: https://imslp.org/	продемонструвати на іспиті в кінці семестру.	
	Іспит.				